

نام درس: زیست ۳

تاریخ امتحان: ١٤٠٠ / ١٠ / ٥

ساعت امتحان: ٠٨:٠٠ صبح / عصر

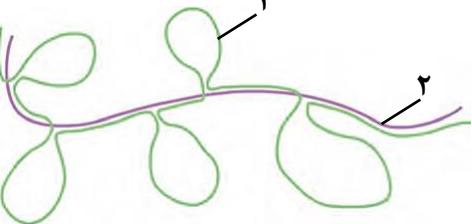
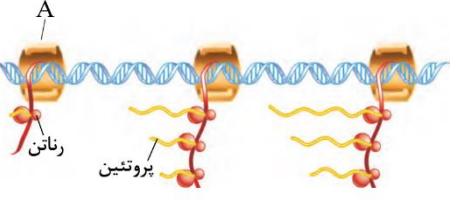
مدة امتحان : ٩٠ دقيقة

- جمهوری اسلامی ایران
- اداره‌ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
- اداره‌ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۴ تهران
- دیبرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
- آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

- نام و نام خانوادگی:
- مقطع و رشته: دوازدهم تجربی
- نام پدر:
- شماره داوطلب:
- تعداد صفحه سفاری: ۳۰ صفحه

نام دبیر:	تاریخ و امضا:	نام دبیر و امضا:	نمره به عدد:
سؤالات	ردیف		
در هر یک از سؤالات زیر، یکی از موارد داخل پرانتز را به عنوان پاسخ انتخاب کنید:			۱
۱	<p>انتگران زرندی لیست شناسی</p> <p>در هر یک از سؤالات زیر، یکی از موارد داخل پرانتز را به عنوان پاسخ انتخاب کنید:</p> <p>(الف) دوپار تیمین بر اثر عوامل جهش‌زای (شیمیایی/فیزیکی) ایجاد می‌شود.</p> <p>(ب) تنظیم بیان ژن در (یوکاریوتها/پروکاریوت‌ها) می‌تواند در مراحل بیشتری انجام شود.</p> <p>(ج) برخی از دناهای موجود در یاخته‌های (پروکاریوتی/یوکاریوتی) در انتهای خود گروه فسفات آزاد ندارند.</p> <p>(د) هر یک از دگرهای مربوط به جایگاه ژنی گروه خونی ABO، سازنده نوعی (کربوهیدرات/پروتئین) هستند.</p>		
۱	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید:</p> <p>(الف) اتصال رناهای کوچک به رنای پیک انسان، می‌تواند مانع از بیان ژن شود.</p> <p>(ب) نوعی آنژیم بسپاراز می‌تواند از رشتة رمزگذار ژن به عنوان الگو استفاده کند.</p> <p>(ج) ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتو ایکس، نتوانستند ابعاد مولکول دنا را تشخیص دهند.</p> <p>(د) هر پروتئینی که عملکرد آن به یون‌های فلزی وابسته است، فعالیت آنژیمی دارد.</p>	۲	
۱	<p>در هر یک از عبارت‌های زیر، جای خالی را با نوشتن کلمات مناسب پر کنید:</p> <p>(الف) برای آن که جمعیتی در تعادل باشد، لازم است آمیزش‌ها در آن به صورت باشند.</p> <p>(ب) آنژیم دنباسپاراز، طی عمل بسپارازی خود، موجب تشکیل پیوند می‌شود.</p> <p>(ج) در تشریح مقایسه‌ای جانداران، ساختارهایی که کار یکسان و طرح متفاوت دارند، نامیده می‌شوند.</p> <p>(د) رمز مربوط به آمینواسید گلوتامیک‌اسید، در دنای افراد مبتلا به کم‌خونی داسی شکل است.</p>	۳	
۱	<p>در ارتباط با جهش، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:</p> <p>(الف) جهش فام تنی که در آن ساختار دو فام تن غیرهمتا تغییر می‌کند، چه نام دارد؟</p> <p>(ب) جهشی که منجر به تبدیل رمز آمینواسید به رمز پایان ترجمه می‌شود، چه نام دارد؟</p> <p>(ج) کدام گروه از جهش‌ها با بررسی کاریوتیپ فرد قابل تشخیص‌اند؟</p> <p>(د) جهش کوچکی که منجر به بیماری کم‌خونی داسی شکل می‌شود، از چه نوعی است؟</p>	۴	
۱	<p>*در هر یک از پرسش‌های چهار گزینه‌ای زیر، گزینه مناسب را انتخاب کنید: (بدون توضیح)</p> <p>الف – کدام گزینه، در ارتباط با نقش پروتئین‌ها درست است؟</p> <p>(۱) کاتالیزورهای زیستی، قطعاً ساختار پروتئینی دارند. (۲) پروتئین غشایی، ممکن است نقش آنژیمی داشته باشد. (۳) کوتاه شدن طول ماهیچه، ناشی انقباض بعضی پروتئین‌هاست. (۴) مهار کننده‌های هیپوتalamوسی، در تنظیم فعالیت ژن‌ها نقش دارند.</p> <p>ب – کدام گزینه، در مورد عوامل مؤثر بر فعالیت آنژیم‌ها درست است؟</p> <p>(۱) pH بهینه پروتئازهای موجود در فضای لوله گوارشی انسان، مشابه است. (۲) افزایش مقدار پیش‌ماده یا فراورده می‌تواند منجر به افزایش فعالیت آنژیم شود. (۳) همه آنژیم‌های بدن انسان، در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد، بهترین فعالیت را دارند. (۴) آنژیم‌هایی که در بر اثر تغییر دما غیرفعال شده‌اند، ممکن است به حالت فعل برگردند.</p> <p>ج – باکتری اشرشیاکلای می‌تواند دی‌ساکارید حاصل از تجزیه نشاسته را با کمک محصولات بعضی ژن‌های خود مصرف کند. تنظیم بیان این ژن‌ها، نمونه‌ای از تنظیم در مرحله است.</p> <p>(۱) منفی – ترجمه (۲) مثبت – رونویسی (۳) منفی – رونویسی (۴) مثبت – ترجمه</p> <p>د – در مرحله پایان برخلاف مرحله آغاز ترجمه، می‌شود.</p> <p>(۱) رنای ناقل وارد جایگاه A رناتن (۲) پیوند پیتیدی در جایگاه A رناتن تشکیل (۳) رنای ناقل از جایگاه P رناتن خارج (۴) پیوند پیتیدی در جایگاه P رناتن شکسته</p>	۵	

	۶	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) توالی هایی از دنا که در بین گونه های مختلف دیده می شوند، چه نام دارند؟ ب) گیاه مغربی غیرطبیعی که دووری متوجه آن شد، در هر مجموعه خود چند فام تن دارد؟ ج) ساختارهایی که طرح متفاوت اما کار یکسان دارند، چه نامیده می شوند؟ د) بخش هایی از دنا که رونوشت آنها در رنای سیتوپلاسمی وجود ندارد، چه نامیده می شوند؟
۱	۷	نوکلئوتیدها، علاوه بر شرکت در ساختار دنا و رنا، نقش های اساسی دیگری نیز دارند. دو مورد از این نقش ها را بیان کنید.
۱	۸	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را بدون ذکر دلیل مشخص نمایید: الف) حذف یک نوکلئوتید از دنا، همواره منجر به تغییر چارچوب می شود. ب) جانداری که مژلسون و استال در آزمایش خود از آن استفاده کردند، فاقد عوامل رونویسی است. ج) ثابت ماندن قطر دنا، موجب پایداری اطلاعات آن می شود. د) وقوع جهش ژنی ممکن است منجر به افزایش تولید پروتئین خاصی شود.
۱	۹	در خانواده ای که هر دوی والدین فقط کربوهیدرات A گروه خونی را دارند و می توانند فاکتور انعقادی شماره ۸ را تولید کنند، فرزندی فاقد کربوهیدرات های گروه خونی و مبتلا به هموفیلی متولد شده است. ژن نمودها و رخ نمودهای والدین و فرزندان به طور کامل بنویسید و ژن نمودهای مربوط به دخترانی با رخ نمود مشابه مادر را مشخص کنید.
۱/۵	۱۰	در ارتباط با انتقال صفات و راثتی به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) چه نوع صفاتی فقط از پدر به فرزندان منتقل می شود؟ ب) چه نوع صفاتی فقط از مادر به فرزندان منتقل می شود؟ ج) اگر والدین سالم، دختر بیمار داشته باشند، بیماری دقیقاً از چه نوعی نمی تواند باشد؟
۰/۵	۱۱	درباره هر زیر واحد به کار رفته در شکل مقابل، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) ساختار دوم آن به صورت مارپیچی است یا صفحه ای؟ ب) ساختار نهایی آن، ساختار چندم است؟
۱	۱۲	به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید: الف) طی فرایند ترجمه و در مرحله طویل شدن، رنای ناقل آمینواسید جدید، وارد کدام جایگاه رناتن می شود؟ ب) در تنظیم مثبت رونویسی در E.coli، وجود چه عاملی موجب اتصال فعل کننده به دنا می شود؟ ج) در مدل مولکولی واتسون و کریک، پله های نرdban از چه مولکول هایی تشکیل شده است؟ د) نوعی رنا که توسط رنابسپاراز ۱ ساخته می شود، چه نام دارد؟
۰/۷۵	۱۳	انتخاب طبیعی را تعریف کنید.
۱	۱۴	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را بدون ذکر دلیل مشخص نمایید: الف) چلیپایی شدن برخلاف شارش ژن، سبب خروج جمعیت از تعادل نمی شود. ب) در رونویسی از بعضی ژن های اشرشیا کلای، پروتئین ویژه ای قبل از رنابسپاراز به دنا متصل می شود. ج) در اوآخر دوران جنبینی، تعداد جایگاه های آغاز همانندسازی به حداقل تعداد خود می رسد. د) یکی از انواع باکتری مورد مطالعه گرفیت، باعث ایجاد بیماری آنفلوآنزا می شود.

۱		<p>در ارتباط با شکل مقابل، به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) توالی که با عدد (۱) مشخص شده است، چه نام دارد؟</p> <p>ب) نوع قند به کار رفته در رشتة (۲) چیست؟</p> <p>ج) فرایند ویرایش، هنگام تشکیل کدام یک روی می‌دهد؟</p> <p>د) کدام یک از انواع باز آلی نیتروژن دار در رشتة (۲) وجود دارد، اما در رشتة (۱) یافت نمی‌شود؟</p>	۱۵
۱		صفت و شکل‌های صفت را تعریف کنید و برای هر یک از آن‌ها یک مثال ذکر نمایید.	۱۶
۱		<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) آنزیم‌ها از چه طریقی سرعت انجام واکنش‌های زیستی را افزایش می‌دهند؟</p> <p>ب) در ارتباط با کم‌خونی داسی‌شکل، افراد دارای کدام ژن نمود در برابر مalaria آسیب‌پذیرند؟ (توشتان ژن نمود الزامی است)</p> <p>ج) بخش غیرپروتئینی اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، چه نام دارد؟</p> <p>د) هر مولکول هموگلوبین فرد مبتلا به کم‌خونی داسی‌شکل، چند زنجیره غیرطبیعی دارد؟</p>	۱۷
۱		<p>در ارتباط با تداوم گوناگونی در جمعیت‌ها، به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) گوناگونی دگرهای، دقیقاً مربوط به کدام مرحله از کدام تقسیم است؟</p> <p>ب) اهمیت ناخالص‌ها را به وسیله کدام بیماری و راثتی می‌توان نشان داد؟</p> <p>ج) در چه صورت کراسینگ اور منجر به نوترکیبی می‌شود؟</p>	۱۸
۰/۷۵		سه مورد از شواهد تغییر گونه‌ها را نام ببرید:	۱۹
۰/۵		کدام یک از اجزای آمینواسیدها در تشکیل ساختار سوم پروتئین‌ها نقش اصلی را برعهده دارند؟	۲۰
۱		<p>با توجه به شکل مقابل، به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) این شکل، مربوط به چه نوع یاخته‌ای (یوکاریوٹی یا پروکاریوٹی) می‌تواند باشد؟</p> <p>ب) محل تولید مولکول A در کدام بخش یاخته است؟</p> <p>ج) مولکول A در کدام بخش یاخته فعالیت می‌کند؟</p> <p>د) ماده‌ای که به طور مستقیم از فعالیت مولکول A حاصل می‌شود، چه نام دارد؟</p>	۲۱

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) فیزیکی ب) یوکاربیوت‌ها ج) یوکاربیوتی د) پروتئین	۱
۲	الف) درست ب) درست ج) نادرست د) نادرست	۱
۳	الف) تصادفی ب) فسفودی استر ج) آنالوگ د) CTT	۱
۴	الف) جهش جابه‌جاوی ب) جهش بی معنا ج) جهش‌های بزرگ (ناهنجاری‌های فام‌تنی) د) جهش جانشینی (دگرمعنا)	۱
۵	الف) گزینه ۲ ب) گزینه ۴ ج) گزینه ۲ د) گزینه ۳	۱
۶	الف) توالی‌های حفظ شده ب) هفت (۷) ج) ساختارهای آنالوگ د) اینترون (میانه)	۱
۷	۱- به عنوان منبع رایج انرژی (ATP) ۲- در ساختار مولکول‌های حامل الکtron (در فتوسنتر و تنفس یاخته‌ای)	۱
۸	الف) نادرست ب) درست ج) درست د) درست	۱
۹	AO \times AO \rightarrow AA + ۲AO + OO $X^H Y \times X^H X^h \rightarrow X^H Y + X^h Y + X^H X^H + X^H X^h$ ژن‌نمودهای مربوط به دخترانی با رخدنود مشابه مادر از نظر گروه خونی (AA و AO) و از نظر هموفیلی (X ^H X ^H و X ^H X ^h).	۱
۱۰	الف) صفاتی که ژن آن‌ها روی کروموزوم Y قرار دارد. ب) صفاتی که ژن آن‌ها در دنای میتوکندری قرار دارد. ج) وابسته به X نهفته	۱/۵
۱۱	الف) مارپیچی ب) سوم	۰/۵
۱۲	الف) جایگاه A ب) مالتوز ج) بازهای آلی د) رنای رناتنی (rRNA)	۱
۱۳	فرایندی که در آن افراد سازگارتر با محیط (۰/۲۵) انتخاب می‌شوند؛ یعنی شانس بقا (۰/۲۵) و تولیدمثل بیشتری (۰/۲۵) دارند.	۰/۷۵
۱۴	الف) درست ب) درست ج) نادرست د) نادرست	۱
۱۵	الف) میانه ب) ریبوز ج) ۱ د) یوراسیل (U)	۱
۱۶	ویژگی‌های ارثی جانداران، صفت نامیده می‌شود (مثل حالت مو). به انواع مختلف یک صفت، شکل‌های آن صفت گفته می‌شود (مثل موهای صاف، موج دار و فر).	۱
۱۷	الف) کاهش انرژی فعال‌سازی ب) Hb ^A Hb ^A ج) گروه هم د) دو	۱
۱۸	الف) متافاز میوز ۱ ب) کم‌خونی داسی‌شکل ج) در صورتی که قطعات مبادله شده (۰/۲۵) حاوی دگرهای متفاوتی باشد. (۰/۲۵)	۱
۱۹	۱- سنگواره‌ها ۲- تشریح مقایسه‌ای ۳- مطالعات مولکولی	۰/۷۵
۲۰	گروههای R	۰/۵
۲۱	الف) پروکاربیوتی ب) سیتوپلاسم ج) سیتوپلاسم د) رنای پیک	۱
امضاء:		نام و نام خانوادگی مصحح :
جمع بارم : ۵ نمره		